

Bedömningsgrunder för planerad och riktad tillsyn av förskoleklass och grundskola

Underlaget avser i huvudsak enhetsnivå, men är delvis även tillämpligt på huvudmannanivå

Läsanvisning:

Bedömningsgrunderna är indelade i fyra bedömningsområden: 1 Undervisning och stöd; 2 Skolans arbete med att skapa trygghet och studiero; 3 Bedömning och betygssättning samt 4 Huvudmannanivå. Varje bedömningsområde är indelat i tematiska delområden med tillhörande bedömningsgrunder. Bedömningsgrunderna¹ behandlar utbildningens genomförande och konkreta åligganden, uppgifter och skyldigheter enligt skolförfattningarna. När det framkommer omständigheter som talar för brist inom en bedömningsgrund behöver vi även utreda vad bristen beror på. Utredningen kan då i vissa fall behöva kompletteras och som stöd redovisas relevanta bestämmelser under rubriken Kompletterande bedömningsgrunder. Dessa kan användas inom de olika bedömningsområdenas delområden.

Bedömningsområdena inleds med en orienterande ingresstext (blå ruta). Ingressen innehåller bestämmelser som beskriver mål och syften som finns för utbildningen inom respektive bedömningsområde.

1 Bedömningsområde Undervisning och stöd

Utbildningen ska vara likvärdig varhelst den anordnas. Skolan ska därför se till att undervisningen bedrivs under ledning av behöriga och legitimerade lärare och att undervisningen följer kursplanerna och i övrigt genomförs på det sätt som läroplanen föreskriver. Eleverna ska ges undervisning i samtliga ämnen som de ska ha undervisning i och ges sin garanterade undervisningstid. Eleverna har även ha tillgång till och får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg. Skolan ska även se till att undervisningen bygger på vetenskaplig grund och är icke-konfessionell. Enskilda individers privata uppfattningar, oavsett om de kommer från personal, elever eller vårdnadshavare, får inte ges

¹ Det är inte möjligt att i bedömningsgrunderna ange om rektorn har möjlighet att delegera ett visst beslut eller ledningsuppgift. När det anges att rektorn ska fatta ett visst beslut eller genomföra viss åtgärd behöver utredarna därmed vara uppmärksamma på möjligheten till delegering, exempelvis genom att beslutanderätten i vissa fall kan överlåtas.

inflytande över innehåll och upplägg på ett sätt som riskerar undervisningens saklighet och allsidighet. Vid fristående grundskolor ska konfessionella inslag i utbildningen alltid anordnas på ett sådant sätt att frivillighet i deltagandet garanteras. Utbildningen och undervisningen ska organiseras så att elever möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet. Rektorn ska se till att övergripande ämnesområden integreras i undervisningen. Elever med annat modersmål ges information om rätten till modersmålsundervisning. Mottagande och undervisning av nyanlända elever sker enligt föreskrifterna.

Vid frånvaro ser rektorn till att vårdnadshavare informeras samma dag som eleven har varit frånvarande, och att elevens frånvaro utreds om den är upprepad eller längre. Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Som ett led i att identifiera elever som kan behöva stöd i sin utbildning ska förskollärare och lärare i förskoleklassen använda det nationella kartläggningsmaterialet. I grundskolan ska lärare använda nationella bedömningsstöd i årskurs 1 och nationella prov i årskurs 3. För de elever som det utifrån dessa underlag finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper ska förskollärare och lärare, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, göra en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper ska det skyndsamt planeras och genomföras extra anpassningar i den ordinarie undervisningen. Om personalen i förskoleklassen eller grundskolan, trots extra anpassningar i undervisningen, befarar att eleven inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska detta anmälas till rektorn. För varje sådan anmälan ansvarar rektorn för att skyndsamt starta en utredning av elevens behov av särskilt stöd. Utredningen ska visa om en elev är i behov av särskilt stöd eller inte och efter varje utredning ska rektorn besluta om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta åtgärdsprogram. Elevens och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. Av ett åtgärdsprogram ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Om distansundervisning används vid skolenheten är huvudmannen godkänd eller anlitar en annan huvudman som är godkänd som utförare.

Fjärrundervisning som används uppfyller författningarnas krav och är anmäld till Skolinspektionen.

Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

Delområden

1.1 Lärare

- 1.1.1 Undervisningen bedrivs under ledning av lärare. (1 kap. 3 § och 2 kap. 15 § skollagen, 5 kap. 2 § skolförordningen)
- 1.1.2 Eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare, om inte huvudmannen har rätt att tillämpa en undantagsregel. (2 kap. 13, 17–18 §§, 21 kap. 11 § och 22 kap. 10 § skollagen)
- 1.1.3 Endast den som har legitimation anställs utan tidsbegränsning som lärare eller förskollärare, om inte en undantagssituation föreligger, och olegitimerade lärare anställs endast för viss tid i enlighet med de krav som framgår av författningarna. (2 kap. 19 – 21 §§ skollagen)

1.2 Undervisningens innehåll och omfattning

- 1.2.1 Eleverna ges undervisning i samtliga ämnen som de ska ha undervisning i. Den totala undervisningstiden för varje elev är minst 6 890 timmar och eleverna får rätt antal undervisningstimmar i respektive ämne och stadium. (3 kap. 12 och 12 h §§ och 10 kap. 3–5 §§ skollagen, 9 kap. 3–4 a, 9, 23–24 §§ och bilaga 1 skolförordningen)
- 1.2.2 Undervisningen följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll. (10 kap. 8 § skollagen, 9 kap. 1 § skolförordningen, Lgr22, 5. Kursplaner)
- 1.2.3 Eleverna har tillgång till och får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål. (1 kap. 3 §, 9 kap. 8 § och 10 kap. 10 § skollagen, Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar, 3. Förskoleklassen, och 5 Kursplaner)
- 1.2.4 Eleverna erbjuds som språkval minst två av språken franska, spanska och tyska. Undervisning anordnas i ett språk som har erbjudits som språkval och som minst fem elever väljer. (10 kap. 4 § skollagen, 9 kap. 5–7 §§ skolförordningen, Lgr22, 1. Rättigheter och skyldigheter)
- 1.2.5 Eleverna i årskurs 4–9 erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet omfattar minst två timmar per vecka och undervisningen anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen. (10 kap. 5a § skollagen)

1.3 a Saklighet, allsidighet och vetenskaplig grund (gäller skolor med offentlig huvudman, eller med enskild huvudman som inte anmält eller fått godkännande att ha konfessionell inriktning)

- 1.3.1.a Undervisningen är saklig, allsidig och bygger på vetenskaplig grund. (1 kap. 5 § skollagen, Lgr22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Saklighet och allsidighet, 2.2 Kunskaper, 5. Kursplaner)
- 1.3.2 a Såväl undervisningen som utbildningen är icke-konfessionell. (1 kap. 3, 6, 7 och 7 a §§ skollagen och övergångsbestämmelser till lag om ändring till skollagen SFS 2022:1088)

1.3 Saklighet, allsidighet och vetenskaplig grund (gäller skolor med enskild huvudman som anmält eller fått godkännande att ha konfessionell inriktning)

- 1.3.1 Undervisningen är saklig, allsidig och bygger på vetenskaplig grund. (1 kap. 5 § skollagen, Lgr22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Saklighet och allsidighet, 2.2 Kunskaper, 5. Kursplaner)
- 1.3.2 Undervisningen är icke-konfessionell. (1 kap. 3 och 7 §§ skollagen och övergångsbestämmelser till lag om ändring till skollagen SFS 2022:1088)
- 1.3.3 De konfessionella inslag som förekommer i utbildningen hålls som huvudregel avgränsade från andra aktiviteter i utbildningen. Om det i undantagsfall inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat ska de elever som inte vill delta i de konfessionella inslagen erbjudas att ta del i en likvärdig aktivitet som inte innehåller sådana inslag. (1 kap. 3 och 7 a-b §§ skollagen)
- 1.3.4 Deltagandet i konfessionella inslag är frivilligt och huvudmannen försäkrar sig om att vårdnadshavare och elever är införstådda med detta. (1 kap. 3 och 7 a-b §§ skollagen)
- 1.3.5 De konfessionella inslagen förekommer endast vid sådana tillfällen som huvudmannen skriftligen har informerat om. (1 kap. 3, 7 a och 7 c §§ skollagen)
- 1.3.6 Den skriftliga informationen till vårdnadshavare och elever ska uppfylla författningarnas krav. (1 kap. 7 a och c-d §§ skollagen)

1.4 Övergripande kunskapsområden

- 1.4.1 Utbildningen och undervisningen organiseras så att elever möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet och så att kunskapsområdet jämställdhet integreras i undervisningen. (Lgr22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.1 Normer och värden, 2.8 Rektorns ansvar)
- 1.4.2 Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i utbildningen. (Lgr22, 1. Skolans värdegrund och

uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar)

1.5 Modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet

- 1.5.1 Eleverna ges information om rätten till modersmålsundervisning och hur den anordnas på skolenheten. De elever som har rätt till modersmålsundervisning erbjuds detta och sådan undervisning anordnas utifrån elevernas val med de begränsningar som framgår i författningarna. (10 kap. 7 § skollagen, 5 kap. 7–12 §§, 9 kap. 6 § skolförordningen, Lgr22, 1. Rättigheter och skyldigheter)
- 1.5.2 De elever som behöver det ges studiehandledning på modersmålet. (5 kap. 4 § skolförordningen)
- 1.5.3 En nyanländ elev, som har tagits emot i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts, får studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 12 i § skollagen)

1.6 Mottagande och undervisning av nyanlända elever

- 1.6.1 En bedömning av nyanlända elevers kunskaper görs i enlighet med de tidsfrister som gäller. Resultatet av bedömningen beaktas vid planeringen av elevens undervisning. (3 kap. 12 c–d §§ skollagen, 1–3 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2016:10] om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper)
- 1.6.2 Rektorn beslutar om placering i årskurs och undervisningsgrupp och i förekommande fall om undervisning i förberedelseklass. En elev får inte ges undervisning i förberedelseklass längre tid än två år. (3 kap. 12 c, e och f §§ skollagen)
- 1.6.3 Om det behövs för att en elev så snart som möjligt ska kunna tillgodogöra sig undervisningen i sin undervisningsgrupp får omfördelning av undervisningstid till ämnet svenska eller svenska som andraspråk ske genom att rektorn beslutar om prioriterad timplan. (9 kap. 4 a § skolförordningen)
- 1.6.4 För nyanlända elever som tagits emot i högstadiet upprättas individuella studieplaner. (3 kap. 12 g § skollagen)
- 1.6.5 För nyanlända elever som tagits emot i högstadiet och bedöms ha svårt att nå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan används stödåtgärden anpassad timplan under de förutsättningar och på det sätt som anges i skollagen. (3 kap. 12 h § skollagen)

1.7 Fjärr- och distansundervisning

- 1.7.1 Huvudmannens beslut om fjärrundervisning uppfyller författningarnas krav och är anmält till Skolinspektionen. (21 kap. 9 § skollagen, 5 a kap. 5 och 6 §§ skolförordningen, Statens skolinspektions föreskrifter [SKOLFS 2020:227] om anmälan att bedriva fjärrundervisning)

- 1.7.2 Fjärrundervisning används under de förutsättningar och med de begränsningar avseende årskurser, ämnen och omfattning som följer av författningarna. (21 kap. 2–5 §§ skollagen, 5 a kap. 2–4 §§ skolförordningen)
- 1.7.3 Elever som deltar i fjärrundervisning gör det i lokaler som skolenheten disponerar och en handledare är närvarande där eleverna befinner sig, utom när sådan undervisning används för en elev som nekats tillträde till skolenheten enligt bestämmelserna i 5 kap. 13 c § skollagen. (21 kap. 3, 12 och 13 §§ skollagen)
- 1.7.4 Om distansundervisning används vid skolenheten har huvudmannen ett godkännande som utförare eller anlitar en annan huvudman som är godkänd som utförare, utom när sådan undervisning används för en elev som nekats tillträde till skolenheten enligt bestämmelserna i 5 kap. 13 c § skollagen. (22 kap. 6 a, 9 §§ och 23 kap. 17 § skollagen)

1.8 Frånvaro

- 1.8.1 Rektorn ser till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag vid ogiltig frånvaro. (7 kap. 17 § skollagen)
- 1.8.2 Rektorn ser till att det startas en utredning för att utreda frånvaron om en elev har upprepad eller längre frånvaro, oavsett om den är giltig eller ogiltig, om det inte är obehövligt. Utifrån denna utredning beslutas och genomförs åtgärder för att komma till rätta med elevens frånvaro. Utredningen genomförs i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. (7 kap. 19 a §, 3 kap. 7 och 9 §§, 5 kap. 9–10 §§ och 6 kap. 10 § skollagen)
- 1.8.3 När en utredning om en elevs frånvaro har inletts, ser rektorn till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. Vid en skolenhet med en annan huvudman än hemkommunen lämnar huvudmannen snarast uppgift till hemkommunen om att en utredning om elevens frånvaro enligt 19 a § har inletts. (7 kap. 19 a och 22 §§ skollagen)

1.9 Garanti för tidiga stödinsatser (förskoleklass och grundskolans årskurser 1–3)

- 1.9.1 Förskollärare och lärare använder de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklass, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3. (8 kap. 2 och 3 §§, 9 kap. 20, 21 och 22 b–c §§ skolförordningen, Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2019:16] om obligatoriska nationella kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och i matematiskt tänkande i förskoleklass, Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2016:66] om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan, Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2020:202] om nationella prov i årskurs 3, 6 och 9 i grundskolan läsåret 2021/2022)

- 1.9.2 Om det utifrån nationella kartläggningsmaterial, nationella bedömningsstöd eller nationella prov finns en indikation på att en elev inte kommer uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i aktuella ämnen gör ansvarig förskollärare eller lärare, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling. (3 kap. 4 och 4 a §§ skollagen)
- 1.9.3 Om det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att extra anpassningar behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik ska ansvarig förskollärare eller lärare samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid planering av sådant stöd (3 kap. 4 a § skollagen)
- 1.9.4 I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan genomförs en uppföljning av de extra anpassningar som getts i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning överförs till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen)

1.10 Extra anpassningar och anmälan till rektorn

- 1.10.1 Om en förskollärare eller lärare befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, ges eleven stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen)
- 1.10.2 Om en förskollärare eller lärare, trots extra anpassningar av den ordinarie undervisningen, befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska de anmäla detta till rektorn. (3 kap. 7 § skollagen)

1.11 Utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram

- 1.11.1 För varje anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd som rektorn mottar, startar rektorn en utredning av elevens behov av särskilt stöd. Rektorn startar en sådan utredning också om en elev uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen)
- 1.11.2 Vid en utredning av en elevs behov av särskilt stöd sker samråd med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)
- 1.11.3 Efter varje utredning av en elevs behov av särskilt stöd fattar rektorn beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslutar att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Elevens och elevens vårdnadshavare underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. (3 kap. 9 §, 28 kap. 16 §, 29 kap. 10 § skollagen, 33 § förvaltningslagen)

- 1.11.4 Beslut om särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och anpassad studiegång fattas av rektorn och endast när förutsättningar föreligger. (3 kap. 9, 11 och 12 §§ skollagen)
- 1.11.5 Beslut om att särskilt stöd ska ges i form av distansundervisning fattas av rektorn och endast när förutsättningar föreligger. (3 kap. 9 och 11 a §§, 22 kap. 5, 6 och 9 §§ skollagen)
- 1.11.6 Av ett åtgärdsprogram framgår elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Det framgår även när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)
- 1.11.7 Särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram. (3 kap. 9 och 10 §§ skollagen)

2 Bedömningsområde Skolans arbete med att skapa trygghet och studiero

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska arbeta så att elever respekterar varandra och sina lärare och se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. I detta arbete är skolregler ett viktigt verktyg. Om en elev stör ordningen vid upprepade tillfällen ska det utredas varför och lämpliga åtgärder ska sättas in för att få eleven att upphöra med beteendet. Vidare ska skolan ha en plan för att motverka kränkande behandling och genomföra samt följa upp de åtgärder som anges i planen för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Skolans personal ska agera då de uppmärksammar att en elev utsätts för kränkande behandling. Om en enskild elev utsätts för allvarlig eller upprepande kränkande behandling ska personal informera rektor om detta och rektorn ska i sin tur anmäla det till huvudmannen. Huvudmannen, eller den huvudmannen delegerat detta till, ska se till att omständigheterna utreds och i förekommande fall att åtgärder vidtas, för att förhindra kränkande behandling i framtiden. För det fall skolpersonal känner oro för att en elev far illa ska anmälan till socialtjänsten göras. Skolan ska också ha ett säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte som omfattar att skolan har en beredskapsplan och att det bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer eller hot om sådana samt att obehöriga kan nekas tillträde till skolenheten.

Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

Delområden

2.1 Arbete för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling

- 2.1.1 Det bedrivs både ett förebyggande arbete för att skapa trygghet och ett arbete för att upprätthålla tryggheten. (5 kap. 3 § andra stycket skollagen)
- 2.1.2 Huvudmannen ser till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen innehåller en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 7 och 8 §§ skollagen)
- 2.1.3 Planen mot kränkande behandling upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan. (6 kap. 8 § skollagen, 2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

2.2 Åtgärdande arbete för att förhindra kränkande behandling

- 2.2.1 All personal uppmärksammar och motverkar aktivt kränkande behandling i samband med verksamheten och ser till att sådan behandling hanteras. (5 kap. 6 §, 6 kap. 10 § skollagen, Lgr22, Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet 2.1 Normer och värden)
- 2.2.2 En personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepade kränkande behandling i samband med verksamheten informerar rektorn om detta. Rektorn ska i sin tur anmäla detta till huvudmannen. (6 kap. 10 § skollagen)
- 2.2.3 En personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling av någon i personalen informerar rektorn om detta. Rektorn ska i sin tur anmäla det till huvudmannen. (6 kap. 10 § skollagen)
- 2.2.4 När huvudmannen får kännedom om sådan kränkande behandling som ska anmälas till huvudmannen, utreder huvudmannen omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidtar de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 a § skollagen)
- 2.2.5 Skolan gör anmälan till socialnämnden om rektorn eller personalen får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. (29 kap. 13 § skollagen)

2.3 Elevernas inflytande över sin arbetsmiljö och skolans arbete för att skapa studiero

- 2.3.1 Vid skolenheten finns forum för samråd med eleverna som behandlar frågor som är viktiga för verksamheten och som kan ha betydelse för eleverna. (4 kap. 13 § skollagen, Lgr22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)
- 2.3.2 Det bedrivs både ett förebyggande arbete för att skapa studiero och ett arbete för att upprätthålla studieron. (5 kap. 3 § andra stycket skollagen)
- 2.3.3 Vid skolenheten finns skolregler som rektorn beslutat om och som förankrats hos eleverna. Skolreglerna innehåller skolgemensamma förhållningsregler och en plan för konsekvenser vid överträdelser. Skolreglerna och hur de efterlevs, följs regelbundet upp. Orsakerna till uppföljningens resultat analyseras. (5 kap. 5 – 5 a § skollagen)
- 2.3.4 På skolenheten finns gemensamma rutiner och förhållningssätt för arbetet med att upprätthålla skolreglerna. (5 kap. 5 a § skollagen)
- 2.3.5 Vid skolenheten finns ett förväntansdokument som innehåller information om innehållet i skolreglerna, skolenhetens gemensamma rutiner och förhållningssätt i arbetet med att upprätthålla skolreglerna och en påminnelse om vårdnadshavares ansvar enligt 6 kap. föräldrabalken. Elever och vårdnadshavare informeras om innehållet i förväntansdokumentet under varje läsår. (5 kap. 5 b § skollagen)
- 2.3.6 Elevernas mobiltelefoner samlas in vid elevens skoldags början och återlämnas vid elevens skoldags slut, om inte en undantagssituation föreligger. (5 kap. 4 § skollagen i den lydelse som träder i kraft den 1 augusti 2026 och punkten 2 i övergångsbestämmelserna)
- 2.3.7 Mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning används endast i undervisningen enligt lärarens instruktioner, eller om de utgör extra anpassningar alternativt särskilt stöd, eller om det annars finns särskilda skäl. (5 kap. 4 a § skollagen)
- 2.3.8 Det finns skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning som beslutats av rektorn. (5 kap. 4 d § skollagen)
- 2.3.9 Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse ser rektorn till att saken utreds. Samråd sker med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda, inleds en sådan utredning. (5 kap. 9 § skollagen)

- 2.3.10 Rektorn ser sedan till, med utgångspunkt i vad som framkommit i utredningen av eleven som stört ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse, att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. (5 kap. 9 och 10 §§ skollagen)

2.4 Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

- 2.4.1 Det finns en beredskapsplan som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. (6 a kap. 3 § 1 skollagen)
- 2.4.2 Det bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer. (6 a kap. 3 § 2 skollagen)
- 2.4.3 Åtgärder är vidtagna för att neka obehöriga personer tillträde till skolenheten under den tid verksamheten pågår. (6 a kap. 4 § skollagen)

3 Bedömningsområde Bedömning och betygssättning

Rektorn ska se till att betyg sätt i enlighet med författningarnas krav. Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg. Betygen ska sättas vid rätt tillfälle och beslutas av eller tillsammans med legitimerade lärare samt ska dokumenteras i en betygskatalog. Eleven och elevens vårdnadshavare ska informeras om elevens utveckling genom utvecklingssamtal. Det är väsentligt att skolans betyg är likvärdiga med andra skolor. För att det ska kunna ske ska skolan särskilt beakta elevers resultat på nationella ämnesprov vid betygssättningen och skolan behöver också följa de rutiner för handhavandet av nationella prov som gäller för att förhindra att provresultatet blir ogiltigt.

Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

Delområden

3.1 Information om elevens utveckling

- 3.1.1 Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling genom utvecklingssamtal. (9 kap. 11 § och 10 kap. 12 § skollagen, Lgr22, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg)
- 3.1.2 I årskurser där betyg inte sätts ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell

utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6. (10 kap. 13 § skollagen, Lgr22, 2.7 Bedömning och betyg)

3.2 Betygssättning

- 3.2.1 Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg. (10 kap. 17–21 §§ skollagen, 6 kap. 7 och 19 §§ skolförordningen, Lgr22, 2.7 Bedömning och betyg, Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:19] om kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier för grundskolans ämnen)
- 3.2.2 De nationella proven hanteras och genomförs i enlighet med författningarnas krav. Om det inte finns särskilda skäl ska läraren vid betygssättningen särskilt beakta elevens resultat på de nationella proven. (10 kap. 20 a § och 26 kap. 28 § skollagen, 9 kap. 20–22 a §§ skolförordningen, Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2013:19] om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat)

3.3 Beslut om betyg och betygskatalog

- 3.3.1 Betyg ska sättas i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen. Betygssättning i årskurs 4 och 5 får endast ske utifrån de förutsättningar som regleras i författningarna. (3 kap. 14 a–b §§, 10 kap. 15, 16 och 18 §§ skollagen, 6 kap. 1 a–b och 11–16 §§ skolförordningen)
- 3.3.2 Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. (3 kap. 16 § skollagen, 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen)
- 3.3.3 Beslut om betyg ska dokumenteras på föreskrivet sätt i en betygskatalog. (6 kap. 10 och 23 §§ skolförordningen, Skolverkets föreskrifter. [SKOLFS 2011:123] om betygskatalog)

0 Kompletterande bedömningsgrunder

Dessa bedömningsgrunder ingår inte i något särskilt delområde utan kan användas i samband med utredning av samtliga delområden som finns inom de tre bedömningsområdena. Dessa bedömningsgrunder utgör ofta viktiga förutsättningar för att verksamheten inom ramen för de tre bedömningsområdena ska fungera vid en skolenhet. Brister inom dessa

bedömningsgrunder kan leda till brister inom andra bedömningsgrunder och en utredning av dessa ger Skolinspektionen förutsättningar att vara ännu tydligare i sin kommunikation med adekvata och konkreta åtgärder i de fall föreläggande aktualiseras.

1. Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och delegerar enskilda ledningsuppgifter och beslut endast utifrån de förutsättningar som anges i skollagen. (2 kap. 10 § skollagen, Lgr22, 2.8 Rektorns ansvar)
2. Huvudmannen ser till att skolenhetens rektor har gått särskild befattningsutbildning, eller utbildning som kan jämföras med denna, inom fyra år efter tillträdesdagen. (2 kap. 12 § skollagen)
3. Det finns elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Det finns tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare. (2 kap. 25 § skollagen)
4. Huvudmannen ser till att personalen har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet och ges möjligheter till kompetensutveckling. (2 kap. 34 a § skollagen)
5. Skolenheten har tillgång till och använder ändamålsenlig utrustning och lokaler. (2 kap 35 § skollagen, Lgr22, 2.8 Rektorns ansvar och 5. Kursplaner)
6. Elever ges en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför de val som skolan erbjuder och inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29–30 §§ skollagen, Lgr22, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar)

4 Huvudmannanivå

För fristående huvudmän ställs även krav på insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten samt lämplighet att bedriva denna. Kraven omfattar ägare med ett väsentligt inflytande, ledning och även andra som har ett bestämmande inflytande över huvudmannens verksamhet. Det ställs även krav på att huvudmannen har ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Om huvudmannen ingår i en koncern beaktas även koncernens ekonomi.

För en enskild huvudman krävs tillstånd från Skolinspektionen för att få utöva verksamhet inom skolväsendet. Godkännandet avser endast den huvudman som anges i beslutet om godkännande. Huvudmannaskapet för skolenheten får inte utövas av någon annan fysisk eller juridisk person. Utbildningen ska också bedrivas i enlighet med de villkor som finns i godkännandet. Huvudmannen har ett övergripande ansvar för utbildningen. Den som är huvudman för en del av skolväsendet ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och bestämmelser för utbildningen i annan författning.

Arbetet granskas genom bedömning av följande bedömningsgrunder:

1. Huvudmannens ägar- och ledningskrets har genom erfarenhet eller på annat sätt förvärvat insikt i skolförfattningarna, de arbetsrättsliga och arbetsmiljörättsliga reglerna och de ekonomiska och associationsrättsliga regelverken för att bedriva skolverksamhet enligt författningarnas krav. (2 kap. 5 § andra stycket 1 p och 5 a § skollagen)
2. Huvudmannen, i egenskap av juridisk person, och huvudmannens ägar- och ledningskrets är lämplig att bedriva skolverksamhet utifrån personliga och ekonomiska förhållanden samt utifrån demokrativillkoren. (2 kap. 5 § tredje stycket och 5 a och 5 b §§ skollagen)
3. Huvudmannen har ekonomiska förutsättningar att bedriva skolverksamhet enligt författningarnas krav. (2 kap. 5 § andra stycket 2 p skollagen)
4. Utbildningen vid skolenheterna genomförs av den huvudman som erhållit godkännande för utbildningen vid respektive skolenhet, samt enligt de villkor som framgår av godkännandet eller särskilda beslut. (2 kap. 5 § skollagen)